

Kaaproduct eller Hjælpestof i den danske Industri, saa vilde min Stilling lige overfor Lovforslaget have været en helt anden. Der er ganske vist en hel Række Enkeltheder, baade af dem, som den erede Ordfører nævnte, og af dem, som gif ind under det store almindelige Begreb „uforandrede fra ifjor“, som det for mig vilde have stor Interesse at komme nærmere ind paa; men jeg tror, at det under denne Behandling af Sagen maa være tilstrækkeligt, hvad jeg allerede har udtalt.

Sjorgensen: Den høitærede Minister sagde os, at han ikke var Arbetager efter det foregaaende Ministerium. Det skulde glæde mig, om det var saaledes; men for mig i det Mindste ser det ud, som om dette Ministerium troelig følger i det foregaaende Ministeriums Fodspor. Den høitærede Minister gjorde gjældende, at, naar vi vilde nedsette Tolden, saa var dette det Samme som at kaste Skatten overbord. Det forekommer mig nu, at det gjør en væsentlig Forskjel, om Skatteyderne kunne beholde den i deres Lomme, thi saa ere de jo i Stand til at bære andre Udgifter, dersom saadanne yderligere skulde fordræ. Den høitærede Minister mente, at Tolden med større Nytte kunde anvendes i andre Diemed; jeg antager, at han tænkte paa vort Forsvarsvæsen. Jeg tror nu, at det vilde være heldigere, dersom vi i Stedet derfor kunde nedsette Tolden til Gavn for de arbejdende Kasser. En Indkomstskat ere vi jo saa heldige nu ikke at behøve, fordi vi nedsette Tolden. En Indkomstskat vil efter min Mening være langt heldigere, dersom vi kunne sætte den i Forbindelse med vort Forsvarsvæsen, thi det forekommer mig, at den der tilige kunde blive en Prøvesten for den rette Fæderlandskjærlighed, idet det saa vilde vise sig, hvem der vilde offere Noget for Fæderlandet. De, som tale høiest og varmest for Fæderlandets Altingender, ere ofte de, som ere mest utilbøielige til at offere Noget derfor. Med Hensyn til Toldbeskatningen er der Mange, der mene, at det er saadan en hellig Skat, ikke alene fordi den giver en stor Indtægt til Statskassen, men ogsaa fordi denne Skat kommer ind paa en saadan Maade, at Folk ikke rigtig mærke det. Den betales saa smaat og efterhaanden, og derfor synes man ikke, at man mærker den. Den høitagtede Conseilspræsident udtalte i det andet Thing, at Skatten tillige havde den Egenkab, at man ikke rigtig vilde, hvem der betalte den. Jeg veed nu ikke, om det er saaledes Tilfældet, men i Fald saa er, tror jeg ikke, at dette er en heldig Egenkab ved nogen Skat. Jeg tror, at det er godt, om Folk i Almindelighed kjende deres Udgifter. Der er Mange, som hvis de kunde gjøre bedre Overflag over Indtægter og Udgifter, end de hidtil have kunnet, og hvis de saa vilde rette sig derefter og sætte Læring efter Næring, derved vilde forbedre deres Stilling mangefold. Dersom vi nu i Ste-

det for Toldskatten havde en Indkomst- og Formuekat, saa kunde det godt være, at mange af dem, som her i Thinget tale saa stærkt for store Udgifter, vilde blive mere sparsommelige. Den høitagtede Conseilspræsident kunde ikke gaa ind paa en Toldnedsettelse, og det uagtet vi vide, at den nuværende Regjering har sine Dine særlig henvendt paa Arbejderklassen. Regjeringen har jo nedsat en Kommission til at undersøge Arbejdernes Forhold og se, hvad der kan gjøres for dem; men det forekommer mig, at den nemmeste Vej i saa Henseende vilde være ligestaaende at nedsette Tolden paa Livsforbrødenhederne. Den høitagtede Conseilspræsident meente, at dette ikke vilde hjælpe det Altermindste, idet Arbejdernes Løn kun vilde blive saa meget lavere, naar nogen Eid var gaaet; men jeg tror ikke, at det er ham muligt at bevise denne Paastand. Krigsskattetolden burde vistnok i alt Fald for længe siden have været ophævet, men dertil har aldrig noget Ministerium gjort et Skridt. Det erede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) har flere Gange gjort Skridt i den Retning, men det er ikke lykkes ham hidtil at naae Maalet, og hans Lovforslag iaar synes mig heller ikke saa heldigt. Han har nemlig ikke taget Tolden paa Tobak og Brændevin med, medens jeg mener, at han burde have gjort Skridtet fuldt ud. Hvad Tolden paa Sukker angaar, da mener jeg, at dens Afstæffelse vilde være særdeles heldig for Arbejderklassen, navnlig i Njøbstæderne, hvor man har Vanskelighed ved at faae Mælk, og hvor Sukker mangen Gang kunde erstatte denne Vare. Nu veed jeg nok, at Mange paastaa, at Sukkertolden ikke er saa daarlig en Skat, idet den er nogenlunde rimeligt og ligeligt fordelt paa Grund af, at de mere Bemidlede bruge forholdsvis en større Mængde Sukker end de Ubemidlede; men jeg kan dog ikke tro Andet, end at denne Tolds Afstæffelse vilde være meget hjærkommen for Arbejderklassen. Jeg skal iøvrigt ikke gaa ind paa Lovforslagets Enkeltheder, men kun udtale som min Tro, at det vilde være heldigt, om den høitagtede Minister vilde hjælpe os med at faae Forslaget gennemført. Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til Thinget.

Solm: Det Indtryk, jeg fik af den høitærede Ministers Foredrag, var for det Første dette, at han er Beskyttelsesmand i meget høi Grad, dernæst, at han ikke kunde gaa med til en fuldstændig Toldrevision, men maatte indskrænke sig til en stykkevis Revision, og endelig, at han kun kunde gaa ind paa Nedstættelser paa enkelte Punkter, naar der til Gjengjæld fandt Forhøielse Sted paa andre Punkter, eller med andre Ord, naar den nuværende Toldindtægt forblev uoprt. Det forekommer mig nu, at dette, at ville gaa til en delvis Beskyttelse, maasse er den uheldigste Vej, naar man staar strengt paa Beskyttelsens Standpunkt; thi man kan jo næsten ikke rokke ved en eneste Artikel